

Незрозумілий цей Ілько

Іван Чернецький

У школі хлопці домовились, що завтра підуть на лижах до лісу. Якщо буде гарна погода.

Славко лиж не мав, але що йому самому робити вдома? А неділя вдалась сонячною, морозяною і тихою-тихою, аж тихесенькою. І Славко вирішив іти з хлопцями пішки. Наваксував добряче чоботи — щоб сніг не прилипав — і подався, а стежка під ногами весело так: скрип-скрип, скрип-скрип...

На полі лежало чимало снігу, і хлопці йшли в один слід. Славко чимчикував позаду, проте під лижами сніг втрамбовувався несильно й чоботи вгрузали майже до колін.

Діставшись до лісу, хлопці розбрелись між деревами хто куди. Славко збив шапку набакир, розстібнув пальто й крокував навпростець, бо один лижний слід — то все одно не стежка.

Петляючи між дерев і кущів, Славко вийняв із кишені складаного на два леза ножика й вирізав собі ліщинову палицю. З нею легше було йти. Тим часом хлопці вибрались на лісову дорогу, котра стрімко збігала у видолинок. Першим із пагорба з'їхав Ілько, вслід полетів Юзик, і його лижі проїхали ще далі, за ними пустився Андрій. Один тільки Славко лишився стояти на пагорбі. Якусь хвилину він дивився на перекреслені тінями блискучі дві колії, відтак із веселими вигуками кинувся стрімголов униз. Він розмахував руками, мов крилами, і з ним пообіруч бігли й дерева, й тіні, й він не чув, як хлопці внизу кричали йому, аби не псував чобітьми колію.

Захекавшись, Славко зупинився коло хлопців, задер голову до неба, і оченята його палали голубими вогниками. Хлопці й собі глянули вгору і, нічого там не вгледівши, перевели насторожені погляди на Славка, але той тільки безтямно й беззвучно сміявся сам до себе. Хтось із хлопців кашлянув. Славко враз отямився і, щоб якось виправдати своє дивацтво, промовив:

— Як тут гарно!

— Гарно, гарно,— передражнив його Юзик. — Подивись, що ти зробив з колії!

— Біжить як дурний,— зрушивши з місця, підхопив Ілько, але сказав не сердито, а з якимсь насмішкуватим полегшенням. І, глянувши на пагорб, додав: — А що, хлопці, може, й тут будемо кататись?

— Якби ж Славко не зіпсував був лижню,— поскаржився Юзик.

— Та що там, зробимо другу,— втрутився у розмову Андрій. — Давай, Юзик, прокладати нову лижню!

— Ага, прокладати,— зам'явся Юзик. — В мене лижі вузькі й сильно грузнуть.

— Дай мені лижі, я прокладу,— несміливо попросив Славко.

— Дай йому лижі,— скривився Юзик. — Щоб поламав.

— На,— розстібаючи свої лижі, сказав Славкові Ілько. — Роби нову лижню! А мені дай ножика, я виріжу собі нові палки.

Славко аж здивувався, бо ніколи не думав, що Ілько може щось дати йому. Ставши на лижі, він старанно припасував їх до чобіт і рушив угору. Слідом пішли Андрій і Юзик.

Вибравшись на пагорб, Славко зупинився й примірявся поглядом, де б краще робити новий слід.

— Що, ноги трясуться? — вшпигнув за спиною Юзик. — Це тобі не бігти.

Славко змовчав. Глибоко вдихнувши повітря, він хукнув, відштовхнувся палками й пішов. Дух забивало, на щоках і під пахвами народжувався й кудись утікав вітер, крила росли на раменах, але Славко мовчав, а тільки так напружено й пильно дивився на носки лиж, що аж очі засльозились. З'їхавши вниз, він протер кулаками очі й обернувся назад.

— Добре є! — крикнув зверху Андрій. — Тікай з дороги!

Неподалік із кущів ліщини озвався Ілько:

— Ну як, Славку, лижня вийшла рівна?

— Еге.

— Йди катайся ще!

А потім Славкові давав свої лижі Андрій. І Юзик дав з'їхати раз. А потім знов Ілько...

Коли хлопці, вертаючись додому, виїхали з лісу, Славко, що зморено плентався ззаду, вийняв з кишені ножика, переклав його з однієї руки в другу й гукнув:

— Ільку, почекай! — і, наздогнавши Ілька, сказав: — На!

— Що? — одразу не второпав Ілько.

— Бери ножика!

— Нащо?

— Бери назавше!

— А хіба він твій? — Ілько недовіжливо глянув на Славка.

— Ну, дядька Артема. Але ти не бійся, він нічого не знатиме.

— Ти маєш щось отут! — Ілько постукав себе пальцем по лобі. — Як дядько Артем довідається — знаєш, що тобі буде?

— Нічого не буде.

На якусь часинку задумавшись, Ілько спитав:

— А за що ти даєш мені ножика?

— Ні за що. Так собі.

— От дурний, — знизав плечима Ілько й почовгав далі.

Славко теж пустився йти. Він поволі йшов і роздумував на ходу:

"Якийсь незрозумілий цей Ілько. То завше підсміхається наді мною, то чим-небудь дошкуляє, то задирається битись, а сьогодні — дивись! — сам катався не більше за мене. І ножика задурно не схотів узяти... Он Юзик давно вже намовляв украсти ножика в дядька Артема, а Ілько... ні, якийсь незрозумілий він хлопець. Але добрий. І справжній..."